

Сертификаттау курсы бағдарламасы Бағдарлама паспорты

Білім беру бағдарламасын әзірлеушінің білім және ғылым ұйымының атауы	«Қазақстан-Ресей медициналық университеті» МЕББМ
Қосымша білім беру түрі (<i>біліктілікті арттыру/сертификаттау курсы/формальды емес білім беру шарасы</i>)	Сертификаттау курсы
Бағдарлама атауы	Эндокринология балалардың
Мамандықтың және (немесе) маманданудың атауы (<i>мамандықтар мен маманданулар номенклатурасына сәйкес</i>)	Мамандық: Педиатриялық бейін (Педиатрия, Неонатология, Кардиология балалардың, Ревматология балалардың, Пульмонология балалардың, Гастроэнтерология балалардың, Нефрология балалардың, Фтизиатрия балалардың) Мамандандыру: Эндокринология балалардың
Білім беру бағдарламасының деңгейі (<i>базалық, орта, жоғары, мамандандырылған</i>)	Негізгі
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	7
Білім беру бағдарламасының алдыңғы деңгейіне қойылатын талаптар	Педиатриялық бейіні (Педиатрия, Неонатология, Кардиология балалардың, Ревматология балалардың, Пульмонология балалардың, Гастроэнтерология балалардың, Нефрология балалардың, Фтизиатрия балалардың). Пәнаралық мамандырулар бойынша сертификаттау курсына 2014 жылдан кейін интернатураны бітірген түлектерді қоспағанда, жоғары медициналық білімі бар қызметкерлер жіберіледі.
Бағдарламаның ұзақтығы кредитпен (сағатпен)	15 кредит (450ак.сағат)
Оқыту тілі	Орыс тілінде. Қазақ тілінде
Өткізу орны	Кафедра клиникалық базасы
Оқыту форматы	Күндізгі
Мамандандыру бойынша берілетін біліктілік (<i>сертификаттау курсы</i>)	Балалар эндокринолог-дәрігер
Оқуды аяқтағаннан кейінгі құжат (<i>сертификаттық курс туралы куәлік, біліктілікті арттыру туралы куәлік</i>)	Сертификаттау курсы туралы куәлік қосымшамен бірге (транскрипт)
Сараптама ұйымының толық атауы	«Денсаулық сақтау» ОӘБ оқу бағытының терапиялық бейіндік бағдарламалары бойынша МКҚК Эндокринология комитеті, 2024 ж. 26 қаңтар № 4 хаттама
Сараптамалық қорытындыны жасау күні	06.12.2023 ж.
Сараптама қорытындысының қолданылу мерзімі	3 жыл

Сертификаттау курсының бағдарламасын әзірлеуге арналған нормативтік сілтемелер:

1. «Денсаулық сақтау саласы мамандарының қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, қосымша білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы;
2. «Денсаулық сақтау саласындағы мамандарды сертификаттауға жататын мамандықтар мен мамандандырулар тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 30 қарашадағы № ҚР ДСМ-218/2020 бұйрығы;
3. «Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы;
4. «Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы». Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2016 жылғы 6 маусымдағы № 478 бұйрығы.

Әзірлеуші туралы мәлімет

Лауазымы	Т.А.Ә.	Байланысу: E.mail
Әзірленді		
м.ғ.д., профессор эндокринология кафедрасының менгерушісі «КазРосмедуниверситет» МЕББМ	Базарбекова Р.Б.	rimma.bazarbekova@gmail.com
м.ғ.к., эндокринология кафедрасының қауымдастырылған профессоры «КазРосмедуниверситет» МЕББМ	Досанова А.К.	avekashe@gmail.com

СК БББ Жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің білім беру бағдарламалары комитетінің отырысында бекітілді

Лауазымы, жұмыс орны, атағы (бар болса)	Т.А.Ә.	хаттаманың күні, №
Төрағасы: «КазРосмедуниверситет» МЕББМ ұлттық білім беру мекемесінің жалпы дәрігерлік практика кафедрасының төрағасы, м.ғ.д., профессор	Лигай З.Н.	17.10.2023 ж., №1 хаттама

СК БББ сараптамалық бағасы «Эндокринология» комитетінің отырысында талқыланды

Лауазымы, жұмыс орны, атағы (бар болса)	Т.А.Ә.	күні, хаттама №
«Денсаулық сақтау» дайындау бағыты бойынша ОӘБ «Эндокринология» комитеті төрағасы, м.ғ.д., Ішкі арулар кафедрасының профессоры НАО «Қарағанды Медициналық университеті»	Молотов-Лучанский Вилен Борисович	26.01.2024 ж. №4 хаттама

СК БББ сараптама актісі және талқылау хаттамасы қоса беріледі.

СК ББ бағдарламасы «Денсаулық сақтау» даярлау бағыты бойынша ОӘБ 2024 жылғы 18 наурыздағы отырысында бекітілді № 6 хаттама (ОӘБ сайтында орналастырылған).

Сертификаттау курсының бағдарламасының паспорты

Бағдарлама мақсаты

Ересектер эндокринологиясы және педиатрия (педиатрия, неонатология, балалар кардиологиясы, балалар ревматологиясы, балалар пульмонологиясы, педиатриялық гастроэнтерология, балалар нефрологиясы, балаларға арналған фтизиатрия) жоғары медициналық білімі бар қызметкерлерді ішкі мамандандыру мамандықтары шеңберінде балалар эндокринологиясы бойынша қосымша кәсіби білім, дағдылар мен дағдыларды кеңейту, тереңдету және қалыптастыру.

Бағдарламаның қысқаша сипаттамасы

Баланың денесі эндокриндік жүйенің бірқатар физиологиялық сипаттамаларымен ерекшеленеді, бұл осы жастағы эндокриндік аурулардың көпшілігінің ерекшелігін анықтайды.

Бағдарлама эндокринологтар мен педиатр дәрігерлерді балалардың эндокриндік жүйе ауруларын ерте диагностикалау және емдеуге оқытуға бағытталған.

Тренинг барысында студенттер клиникалық-зертханалық тексерудің жоғары ақпараттық әдістерін қолдана отырып, балалардың эндокриндік ауруларын ерте диагностикалау дағдыларын меңгереді; анықталған жағдайларды емдеудің заманауи тәсілдерін меңгереді, эндокриндік аурулармен ауыратын балалар мен жасөспірімдерге, сондай-ақ олардың ата-аналарына/қамқоршыларына егу әдістерін меңгереді, дұрыс өмір салты мен өзін-өзі бақылау дағдыларын меңгереді.

Бағдарламаның негізгі элементтерін үйлестіру

№/р	Оқыту нәтижесі	Бағалау әдісі	Оқыту әдісі
1	Балалардағы әртүрлі эндокриндік ауруларға тән негізгі клиникалық синдромдарды анықтайды және болжамды диагнозды тұжырымдайды	Емханадағы және стационардағы қабылдауда әртүрлі клиникалық жағдайларды шешуді бағалау, клиникалық жағдайды көрсетумен клиникалық талдауда, консилиумда, тәжірибелік сабақтарда сөйлеу. Ситуациялық есептерді шешуді бағалау Пациент курациясы Тестілеу	Дәріс Семинар Тәжірибелік сабақ Шағын топтық жұмыс
2	Болжамды диагнозға сәйкес зерттеудің қажетті зертханалық және аспаптық әдістерінің кешенін тағайындайды	Емханадағы және стационардағы қабылдауда әртүрлі клиникалық жағдайларды шешуді бағалау, клиникалық жағдайды көрсетумен клиникалық талдауда, консилиумда, тәжірибелік сабақтарда сөйлеу. Шағын топтық жұмыс Ситуациялық есептерді шешуді бағалау	Дәріс Семинар Тәжірибелік сабақ Шағын топтық жұмыс

№/р	Оқыту нәтижесі	Бағалау әдісі	Оқыту әдісі
		Пациент курациясы Тестілеу	
3	Адекватты терапияны, соның ішінде өмір салтын өзгертуді, дәрі-дәрмектерді тағайындайды (алмастыру және/немесе тежеу) және басқа терапия, оның сәйкестігін бағалау	Емханадағы және стационардағы қабылдауда әртүрлі клиникалық жағдайларды шешуді бағалау, клиникалық жағдайды көрсетумен клиникалық талдауда, консилиумда, тәжірибелік сабақтарда сөйлеу. Шағын топтық жұмыс Ситуациялық есептерді шешуді бағалау Пациент курациясы Тестілеу	Дәріс Семинар Тәжірибелік сабақ Шағын топтық жұмыс
4	Пациенттермен, олардың туыстарымен, әріптестермен әртүрлі жағдайларда нақты, тиімді және кәсіби қарым-қатынас пен өзара әрекеттесуді көрсетеді.	Стандартталған пациент (SP - standart patient) Клиникалық симуляция сценарийінің орындалуын бағалау Пациент курациясы	Клиникалық жағдайды талқылау Тренинг / рөлдік ойын / іскерлік ойын Шағын топтық жұмыс
5	Деректерге қол жеткізу, бағалау және интерпретациялау үшін тәжірибеде әртүрлі ақпараттық технологияларды пайдаланады	Медициналық құжаттаманы толтыру сапасын бағалау	Есеп беру құжаттамасын жүргізу
6	Қауіпсіздікті бағалайды және медициналық көмектің жоғары деңгейін және сапасын қамтамасыз ету үшін ең тиімді әдістерді пайдаланады	Клиникалық жағдайды талқылау (CbD – Case based Discussion)	Дебрифинг (тапсырманы орындағаннан кейін талқылау)
7	Күнделікті кәсіби іс-әрекетке және үздіксіз білім алуға қажетті жаңа білімді меңгеруге қабілетті	Презентацияны бағалау, рецензияны бағалау	Журнал клубы (JC - Journal club) Шағын топтық жұмыс

Сертификаттау курсының бағдарламасын іске асыру жоспары

№ р/с	Тақырыптың/бөлімнің/пәндердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дерістер	Тәжірибелік сабақ	семинарлар	ОӘЖ	
1.	«Балалар мен жасөспірімдердегі қант диабеті ағымының ерекшеліктері» модулі	32	58	14	62	

1.1	Зат алмасу. Ұйқы безі гормондарының зат алмасуға әсері	2			6	<p>1. «Көмірсулар алмасуының физиологиясы: инсулиннің, контринсулярлық гормондардың, GLP-1, SGLT-2, бауыр мен бүйректің гликемия деңгейіне әсері» сұрақтары бойынша сұхбатқа дайын болу.</p> <p>2. Пациенттерді курациялау;</p> <p>3. Медициналық құжаттарды ресімдеу;</p> <p>4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс</p>
1.2	Қант диабетінің этиологиясы мен патогенезі	2	6			<p>1. «1 типті қант диабетінің (ҚД) пайда болуындағы HLA антигендерінің рөлі, 2 типті қант диабетінің, моногенді қант диабетінің генетикасы. ҚД-дегі зат алмасу бұзылыстарының даму механизмдері. Қант диабетінің басқа түрлерінің себептері» сұрақтары бойынша сұхбатқа дайын болу;</p> <p>2. Пациенттерді курациялау;</p> <p>3. Медициналық құжаттарды ресімдеу;</p> <p>4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс</p>
1.3	Қант диабетінің жіктелуі және диагностикасы	2	6		4	<p>1. «ДСҰ, 1999, бойынша ҚД жіктелуі. ҚД, предиабет диагностикасы критерийлері» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу;</p> <p>2. Пациенттерді курациялау;</p> <p>3. Медициналық құжаттарды ресімдеу;</p> <p>4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс</p>

1.4	Қант диабетінің (1 тип, 2 тип) клиникасы. Метаболикалық синдром	4	12	8	6	1. «Қант диабетіндегі, инсулинге төзімділік кезінде катаболикалық синдромның клиникалық-зертханалық көрінісі. Метаболикалық синдром, ДСҰ, IDF, АССЕ және т.б. сәйкес диагностикалық критерийлері» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу; 2. Пациенттерді курациялау; 3. Медициналық құжаттарды ресімдеу; 4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс
1.5	Қант диабетінің диетотерапиясы	2	4		8	1. «ҚД1 және ҚД2 бар балалар мен жасөспірімдердің тамақтану ерекшеліктері» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу; 2. Пациенттерді курациялау; 3. Медициналық құжаттарды ресімдеу; 4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс
1.6	Қант диабеті кезінде физикалық жүктемелер	2	2		4	1. «Дені сау адамда көмірсулар алмасуына физикалық белсенділіктің әсері. Қант диабетімен ауыратын балаға физикалық белсенділікті тағайындау принциптері» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу; 2. Пациенттерді курациялау; 3. Медициналық құжаттарды ресімдеу; 4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс

1.7	1 типті қант диабетінің инсулинотерапиясы	2	2		6	1. «Инсулин препараттарының түрлері. Негізгі/болжесті инсулинотерапиясы. Помпалық инсулинотерапия» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу; 2. Пациенттерді курациялау; 3. Медициналық құжаттарды ресімдеу; 4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс
1.8	Инсулинотерапияның асқынулары		2		6	1. «Гипогликемиялар, Сомоджи синдромы, липодистрофиялар» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу; 2. Пациенттерді курациялау; 3. Медициналық құжаттарды ресімдеу; 4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс
1.9	2 типті қант диабетін емдеу принциптері	4	4		6	1. «Балалық шақта қолдануға рұқсат етілген қант түсіретін препараттардың топтары. ISPAD және ADA ұсыныстары» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу; 2. Пациенттерді курациялау; 3. Медициналық құжаттарды ресімдеу; 4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс

1.10	Қант диабетін бақылау принциптері		4			<p>1. «Өзін-өзі бақылаудың негіздері. Гликемияның тұрақты мониторингі. «Тұйық ілмек» түсінігі. Гликемиялық бақылаудың, липидтер алмасуының, қан қысымы деңгейінің, дене салмағы және т.б мақсатты көрсеткіштері» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу;</p> <p>2. Пациенттерді курациялау;</p> <p>3. Медициналық құжаттарды ресімдеу;</p> <p>4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс</p>
1.11	Хирургиялық араласу кезінде қант диабетін емдеудің ерекшеліктері		4		6	<p>1. «Жоспарлы және шұғыл хирургиялық араласулар кезінде 1 типті қант диабеті бар балалардағы инсулинотерапияның ерекшеліктері. ҚД2 бар баланы пероралді қант түсіретін терапиядан инсулинотерапияға ауыстыру көрсеткіштері. Инсулинотерапия схемалары» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу;</p> <p>2. Пациенттерді курациялау;</p> <p>3. Медициналық құжаттарды ресімдеу;</p> <p>4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс</p>
1.12	Қант диабеті кезіндегі комалар		4		4	<p>1. «Балалардағы диабеттік команың түрлері. Оларды диагностикалау және дифференциалдау критерийлері. Қарқынды терапия» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу</p>

1.13	Диабеттік нефропатия/ бүйректердің диабеттік ауруы	2		2	6	1. «Диабеттік нефропатияның жіктелуі, сатылары. Профилактикасы мен емі» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу; 2. Пациенттерді курациялау; 3. Медициналық құжаттарды ресімдеу; 4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс
1.14	Диабеттің спецификалық асқынулары	2	4		0	1. «Диабеттік нейропатия, ретинопатия, энцефалопатия, кардиопатия» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу; 2. Пациенттерді курациялау; 3. Медициналық құжаттарды ресімдеу; 4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс
1.15	Моногенді қант диабеті	2	4			1. «Балалардағы моногенді қант диабетінің неонатальды және басқа түрлерінің ағымының ерекшеліктері, диагностикасы, емі» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу; 2. Пациенттерді курациялау; 3. Медициналық құжаттарды ресімдеу; 4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс
1.16	Қант диабетімен ауыратын балаларды және олардың ата-аналарын қант диабеті мектебінде ұйымдастыру және оқыту принциптері	2	4			1. «Мектеп жабдықтары, оқу бағдарламасы» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу; 2. Пациенттерді курациялау; 3. Медициналық құжаттарды ресімдеу; 4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс
	Аралық бақылау					

2.	«Балалар мен жасөспірімдердегі қалқанша безінің аурулары» модулі	10	20	4	30	
2.1	Қалқанша без физиологиясы	2	6		6	1. «Тиреоидты гормондар. Биосинтезі. Реттелуі. Биологиялық әсері» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу; 2. Пациенттерді курациялау; 3. Медициналық құжаттарды ресімдеу; 4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс
2.2	Қалқанша безді зерттеу әдістері		2		6	1. «Тексеру, пальпация. УДЗ, сцинтиграфия, КТ. Тиреоидты профиль» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу; 2. Пациенттерді курациялау; 3. Медициналық құжаттарды ресімдеу; 4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс
2.3	Диффузды токсикалық зоб	2	4		6	1. «Этиологиясы, патогенезі, балалардағы клиникалық көріністердің ерекшеліктері. Зертханалық диагностикасы. Емдеу» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу; 2. Пациенттерді курациялау; 3. Медициналық құжаттарды ресімдеу; 4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс

2.4	Гипотиреоз	2	4	6	1. «Этиологиясы, патогенезі, балалардағы клиникалық көріністердің ерекшеліктері. Зертханалық диагностикасы. Емі» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу; 2. Пациенттерді курациялау; 3. Медициналық құжаттарды ресімдеу; 4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс
2.5	Тиреоидиттер	2	4	6	1. «Жедел, жеделдеу, созылмалы спецификалық, аутоиммунды, фиброзды тиреоидиттер. Клиникасы, диагностикасы, емі» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу; 2. Пациенттерді курациялау; 3. Медициналық құжаттарды ресімдеу; 4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс
2.6	Йод тапшылығы жағдайлары	2	4	4	1. «Йод жетіспеушілік аурулар көріністерінің спектрі. Зоб эндемиясының ауырлық критерийлері. Эндемиялық зоб, дәрежелері, алдын алу, емдеу. Йод тапшылығының балалар мен жасөспірімдердің денсаулығына әсері» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу; 2. Пациенттерді курациялау; 3. Медициналық құжаттарды ресімдеу; 4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс
	Аралық бақылау				
3.	«Гипоталамус-гипофиз жүйесінің аурулары» модулі	14	26	24	

3.1	Гипоталамус-гипофиз-перифериялық эндокриндік бездер жүйесінің анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері	2			4	1. «Гипоталамустың, гипофиздің гормондары, олардың ағзаға әсері. Кері байланыс механизмі» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу; 2. Пациенттерді курациялау; 3. Медициналық құжаттарды ресімдеу; 4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс
3.2	Өсудің бұзылуы (қысқа бой)	2	4		4	1. «ESPE классификациясы. Соматотропты жеткіліксіздік: этиологиясы, клиникалық көрінісі, диагностикасы, функционалдық сынамалары, емі» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу; 2. Пациенттерді курациялау; 3. Медициналық құжаттарды ресімдеу; 4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс
3.3	Соматотропиномалар	2	6		4	1. «Жасөспірімдердегі гигантизм мен акромегалия. Диагностикасы, емдеу»; тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу; 2. Пациенттерді курациялау; 3. Медициналық құжаттарды ресімдеу; 4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс

3.4	Кортикотропинома	2	6		4	<p>1. «Болезнь Иценко-Кушинга: особенности течения в детском возрасте. Диагностика, функциональные пробы, лечение Иценко-Кушинг ауруы: балалық шақтағы ағымының ерекшеліктері. Диагностикасы, функционалдық сынамалар, емі» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу;</p> <p>2. Пациенттерді курациялау;</p> <p>3. Медициналық құжаттарды ресімдеу;</p> <p>4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс</p>
3.5	Қантсыз диабет	6	10		8	<p>1. «Жеке формаларының жіктелуі, диагностикасы және емі» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу;</p> <p>2. Пациенттерді курациялау;</p> <p>3. Медициналық құжаттарды ресімдеу;</p> <p>4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс</p>
	Аралық бақылау					
4.	«Гипоталамус-гипофиз-гонадалық жүйенің аурулары» модулі	12	8	4	20	
4.1	Балалық және жасөспірімдік кезеңдегі гипоталамус-гипофиз-гонадалық жүйенің физиологиясы	4			6	<p>1. «Жыныстың қалыптасуы. Жыныс бездерінің физиологиясы, жыныстық жетілу физиологиясы» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу;</p> <p>2. Пациенттерді курациялау;</p> <p>3. Медициналық құжаттарды ресімдеу;</p> <p>4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс</p>

4.2	Балалық және жасөспірімдік кезеңдегі гипогонадизм	6	4	4	10	1. «Жіктелуі. Преппубертаттық және жасөспірімдік кезеңдегі диагностикасының ерекшеліктері. Функционалдық сынамалар. Емдеу тәсілдері» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу; 2. Пациенттерді курациялау; 3. Медициналық құжаттарды ресімдеу; 4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс
4.3	Ерте жыныстық даму (ЕЖД)	2	4		4	1. «Жіктелуі. Жеке формалардың диагностикасының ерекшеліктері. Функционалдық сынамалар. Нағыз формасын емдеу» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу; 2. Пациенттерді курациялау; 3. Медициналық құжаттарды ресімдеу; 4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс
	Аралық бақылау					
5.	«Балалар мен жасөспірімдердегі бүйрек үсті бездерінің аурулары» модулі	8	8	4	18	
5.1	Гипоталамус-гипофиз-бүйрек үсті безі жүйесінің анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері	2			6	1. «Бүйрек үсті бездерінің қыртысты және миы қабаттары. Кортикальды қабаттың аймақтары, олардың гормондары, ағзаға әсері» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу; 2. Пациенттерді курациялау; 3. Медициналық құжаттарды ресімдеу; 4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс

5.2	Созылмалы бүйрек үсті безінің жеткіліксіздігі (СБЖ)	2	4		6	1. «Жіктелуі. Біріншілік және екіншілік формаларының ағымы мен диагностикасының ерекшеліктері, емі» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу; 2. Пациенттерді курациялау; 3. Медициналық құжаттарды ресімдеу; 4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс
5.3	Бүйрек үсті безінің қыртысының туа біткен дисфункциясы (БҚТД)	4	4	4	6	1. Этиологиясы. Жіктелуі. Жеке формаларының клиникалық және зертханалық көріністері. Диагностикасы, емі» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу; 2. Пациенттерді курациялау; 3. Медициналық құжаттарды ресімдеу; 4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс
	Аралық бақылау					
6.	«Балалар мен жасөспірімдердегі қалқанша маңы бездерінің аурулары» модулі	12	16		30	
6.1	Кальций-фосфор алмасуының физиологиясы	2	4		6	1. «Кальций және фосфор алмасуының ерекшеліктері. Олардың балалар мен жасөспірімдер ағзасына әсері» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу; 2. Пациенттерді курациялау; 3. Медициналық құжаттарды ресімдеу; 4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс

6.2	Қалқанша маңы бездері	2			6	1. «Қалқанша маңы безінің гормондары, олардың фосфор-кальций алмасуын реттеудегі рөлі» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу; 2. Пациенттерді курациялау; 3. Медициналық құжаттарды ресімдеу; 4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс
6.3	Гиперпаратиреоз	4	4		6	1. «Жіктелуі. Фосфор-кальций алмасуының жағдайы. Клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу; 2. Пациенттерді курациялау; 3. Медициналық құжаттарды ресімдеу; 4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс
6.4	Гипопаратиреоз	4	8		12	1. «Жіктелуі. Фосфор-кальций алмасуының жағдайы. Клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу; 2. Пациенттерді курациялау; 3. Медициналық құжаттарды ресімдеу; 4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс
	Аралық бақылау					
7.	Балалық және жасөспірімдік шақта эндокриндік бездердің басқа аурулары	2	6		8	

7.1	Гиперинсулинизм	2	4	0	4	1. «Органикалық және функционалды гиперинсулинизм. Клиникалық және зертханалық көріністері. Диагностикасы, функционалдық сынамалар. Емі» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу; 2. Пациенттерді курациялау; 3. Медициналық құжаттарды ресімдеу; 4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс
7.2	Көптеген эндокриндік неоплазиялар (КЭН)	0	2	0	4	1. «Жіктелуі. Клиникалық көріністері» тақырыбы бойынша сұхбатқа дайын болу; 2. Пациенттерді курациялау; 3. Медициналық құжаттарды ресімдеу; 4. Тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс
Аралық бақылау						
Барлығы:		90	142	26	192	
Қосымша:		450 сағат				

Тыңдаушылардың оқу жетістіктерін бағалау

Бақылау түрі	Бағалау әдісі
Ағымдағы	CbD; OR; AA, CS, SP, DOPS, Mini-CEх
Аралық (қажет болған жағдайда)	CbD, MCQs
Қорытынды	1 кезең Білімді бағалау 2 кезең Дағдыны бағалау

Тыңдаушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың балдық-рейтингтік әріптік жүйесі

Әріптік жүйе бойынша бағалау	Сандық эквивалентті бағалау	Баға пайызы	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	
B	3,0	80-84	жақсы
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	
F	0	0-49	қанағаттанарлықсыз

Ұсынылған әдебиет:

Негізгі:

1. Базарбекова Р.Б., Досанова А.К., Нурбекова А.А., Раисова А.М., Қант диабетін диагностикалау және емдеу бойынша консенсус, Алматы 2022.
2. Standards of Medical Care in Diabetes-2022. Diabetes Care Volume 45, Supplement 1, January 2022.
3. ISPAD Guideline for Diabetes in childhood and adolescence– 2022.
4. Richard I.G. Holt, J. Hans DeVries et al. The Management of Type 1 Diabetes in Adults. A Consensus Report by the American Diabetes Association (ADA) and the European Association for the Study of Diabetes (EASD) // Diabetes Care 2021 Sep; dci210043.
5. Базарбековой Р.Б., Досановой А.К. «Гипогонадизм: бала, жасөспірім, ересек »(бас. 2-ші толықтырылған және қайта қаралған), Алматы, 2019 – 88 бет.
6. A. Ladjouze, M. Donaldson Primary Gonadal Failure. July 2019; Best Practice & Research: Clinical Endocrinology & Metabolism 33(3):101295.
7. Базарбекова Р.Б. Балалар және жасөспірімдер эндокринологиясы бойынша нұсқаулық (бас. 2-ші толықтырылған және қайта қаралған), Алматы, 2023, 251 бет.

Қосымша:

1. Калинин Н.Ю., Чугунов И., Райгородская Н.Ю. және т.б. «Ресей эндокринологтар қауымдастығы» қоғамдық ұйымы. Клиникалық ұсыныстар «Балалар мен жасөспірімдердегі гипогонадизм», 2021, 56 бет.
2. Базарбекова Р.Б., Досанова А.К., Дюсембеков Е.К., Халикова А.О. Акромегалия: клиникасы, диагностикасы, емі (әдістемелік нұсқаулар) – Алматы, 2020.

Білім беру ресурстарына қойылатын талаптар:

1. Білім беру бағдарламасы (ҚӨБ)
2. Кадрларға қойылатын біліктілік талаптары (Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы)
3. Клиникалық базаның болуы (Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-304/2020 бұйрығы)
4. Көрнекі құралдар: слайдтар, кестелер, суреттер, суреттер, диаграммалар мен графиктер;
5. Оқыту құралдары: топтық жобаға арналған тапсырмалар, шағын топтарда жұмыс істеуге арналған сұрақтар, жеке тапсырмалар.

Материалдық-техникалық қамтамасыз ету және жабдықтар

- Техникалық құралдар: дербес компьютер, оқу материалдары бар электронды тасымалдағыштар;
- Қол жетімді интернет;
- Тыңдаушыларға арналған үлестірме материал.

Оқу әрекеті (рефлексиялық тәжірибе):

- Талқылау;
- Жазбаша тапсырмалар;
- Мысалдар мен сценарийлер.

Қолданылатын қысқартулар мен терминдер:

AA – Медициналық құжаттаманы толтыру сапасын бағалау (AA – Audit Assessment Tool)

CbD – Клиникалық жағдайды талқылау (CbD – Case based Discussion)

CS – Жағдайды талдау (CS – case study) – CWS (Clinical Work Sampling)

DOPS – Практикалық процедураларды меңгеруді бағалау (DOPS – Direct Observation of Procedural Skills)

PeerPA – әріптестерді бағалау (PeerA – Peer Assessment)

OR (Oral report) – Презентация, ауызша баяндау

PF (portfolio) – портфолио

SC (short case) – Ауызша жауап беретін қысқа жағдай

SGL (small group learning) – Шағын топтық жұмыс

SP (standart patient) – Стандартталған пациентпен жұмыс

БҚТД - бүйрек үсті безінің қыртысының туа біткен дисфункциясы

КЭН – көптеген эндокриндік неоплазиялар

ЕЖД – ерте жыныстық даму

СБЖ – созылмалы бүйрек үсті безінің жеткіліксіздігі.